

Układ i liczba tarczek zanozdrzowych jako cecha taksonomiczna jaszczurki zwinki *Lacerta agilis* i jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara*

Pattern and the number of postnasal shields as a taxonomic trait of sand lizard *Lacerta agilis* and common lizard *Zootoca vivipara*

KRZYSZTOF DUDEK¹, ZOFIA SAJKOWSKA², MONIKA GAWAŁEK³, ANNA EKNER-GRZYB⁴

¹ Zakład Zoologii, Instytut Zoologii

³ Laboratorium Neurobiologii, Instytut Zoologii
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
60–625 Poznań, ul. Wojska Polskiego 71 C
e-mail: dudeekk@gmail.com

² Wydziałowa Pracownia Dydaktyki Biologii i Przyrody

⁴ Zakład Ekologii Behawioralnej
Wydział Biologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
61–614 Poznań, ul. Umultowska 89

Słowa kluczowe: morfologia, gady, zróżnicowanie.

Powszechnie wykorzystywaną cechą do rozróżniania jaszczurek z rodziny Lacertidae żyjących w Polsce – jaszczurki zwinki *Lacerta agilis* i jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara* – jest liczba i układ tarczek zanozdrzowych. Cechę tę wymieniają niemal wszyscy autorzy kluczy i atlasów płazów i gadów Polski, mimo że już od dawna wiadomo o występujących odchyleniach od normalnego układu tej cechy. W przeprowadzonych badaniach wykazano, że omawiana cecha charakteryzuje się bardzo dużą zmiennością zarówno w przypadku jaszczurki zwinki, jak i jaszczurki żyworodnej. Tak częste występowanie nietypowych układów i liczby tarczek zanozdrzowych nie powinno kwalifikować tej cechy jako charakterystycznej i taksonomicznej, ponieważ może to być przyczyną wielu błędnych oznaczeń osobników do gatunku.